

Next Level: Procederen in hoger beroep in Arbeidszaken en de 5 grootste valkuilen

mr. M.D. Ruizeveld en mr. C.J. Frikkee
Gerechthof Den Haag

Onderwerpen

- Hoger beroep algemeen/ What's new?
- Twee-conclusie regel
- Devolutieve werking
- Incidenteel appel
- De 5 valkuilen

Hoger beroep: waartegen?

- tegen beslissing kantonrechter
art. 358 lid 2 Rv/artikel 683 BW
 - beschikking tot ontbinding (671b en 671c)
 - vernietiging opzegging (677 lid 4 en 681)
 - herstel arbeidsovereenkomst (682)
- lid 1: geen schorsende werking t.a.v.
ontbinding, vernietiging opzegging of
herstel arbeidsovereenkomst

Hoger beroep: Tools

- Rv en 7:683 BW
- Procesreglement verzoekschrift
procedures handels- en
insolventiezaken gerechtshoven
 - per 1 augustus 2020
 - per 1 april 2021
- Tijdelijke regeling handelszaken in
hoger beroep

Procesreglement

- Oudste stuk eerst, tabbladen van karton, doorlopende nummering en productie-overzicht, slimme productie-aanduiding, gekleurd tussenvel
- Indienen in 4/5-voud
- Spreektijd 10/20 minuten inclusief re-en dupliek
- Vanaf 1 april 2021: beperking omvang processtukken in hoger beroep

Voor

Na

Maximum omvang processtukken

- Beroepschrift en Verweerschrift:
max 25 blz. (geldt ook voor MvG/MvA)
- Iedere ander stuk: max 15 blz.
- Lettertype 11 pnt., minimale
regelafstand van 1, marges 2,5 op A4-
formaat
- Gemotiveerd verzoek grotere omvang
- Te groot? Geweigerd, 2 weken om aan
te passen

Beperking van processtukken in hoger beroep is onrechtmatig

De Raad voor de rechtspraak maakte bekend dat de gerechtshoven per 1 april een beperking van de omvang van processtukken in hoger beroep zullen invoeren. De omvang van de argumenten in het hoger beroep wordt beperkt tot 25 pagina's, ongeacht de zaak.

Deze kunstmatige beperking is onrechtmatig, ongerechtvaardigd en kan zowel rechtzoekenden als de Nederlandse concurrentiepositie beschadigen. Het is niet aan de rechtspraak vast te stellen welke geschilpunten rechtzoekenden mogen opvoeren.

De nieuwe regel tast het recht op toegang tot de rechter aan en schendt ons principe van de scheiding der machten: de regel is niet vastgelegd in een rechterlijke uitspraak, maar in een regeling zonder juridische basis.

Juridische geschillen zijn vaak technisch of zeer complex. Denk aan octrooizaken: deze gaan om de geavanceerdste ontwikkelingen. Om de rechter in staat te stellen een gedegen oordeel te geven moeten partijen diepgaand informeren over de betreffende technologie. In hoger beroep moeten alle relevante feitelijke vaststellingen en oordelen van de

FD 2/2/2021
mr. W.E. Pors

Wat vindt u?

Beroepschrift

- Vermeld de beroepsgronden (gemotiveerd)
- Indienen bij de griffie (stempel)
- Binnen 3 maanden na beschikking
 - Neem geen risico!
 - Datum beschikking telt niet mee
 - Algemene Termijnenwet is vtp
 - 28 februari 2021 → ?? mei 2021

-ECLI:NL:HR:2017:2225

-ECLI:NL:HR:2021:188 rov 3.2.5

Bijzondere regels (tegenverzoek)

- Het is niet mogelijk om voor het eerst in hoger beroep een tegenverzoek te doen (art. 362 Rv)
- Tip: doe als verweerder in eerste aanleg een subsidiair tegenverzoek

Bijzondere regels (art. 7:683 lid 3)

- Ten onrechte:
 - ontbonden?
 - opzegging in stand gelaten?
 - verzoek herstel afgewezen?
- Hof kan alléén herstellen of billijke vergoeding toekennen
- Vraag dus niet: vernietiging van de ontbinding/opzegging/uitspraak!

Bijzondere regels (art. 7:683 lid 5 en 6)

- Ten onrechte:
 - ontbinding afgewezen?
 - vernietiging opzegging of herstel toegewezen?
- Hof kan alléén tijdstip einde in de *toekomst* bepalen
- Vraag dus niet om ontbinding!

Grievenstelsel

- Herkansing in hoger beroep
 - nieuwe feiten
 - nieuwe juridische stellingen
- Behoorlijk in het geding naar voren brengen:
 - tegen welk deel van de beslissing bezwaar
 - wat de gronden daarvoor zijn

Grievens Tips

- Niet te vaag/te veel details/ te veel herhalen
- Niet te veel grieven ('geen hagelbui')
- Nummeren is handig
- Let op de 'vaststaande' feiten
- Loop alle eindbeslissingen langs
- Ga niet de kantonrechter bashen!

Twee-conclusieregel (1)

- de in art. 347 Rv (in combinatie met 278 en 359 Rv) besloten liggende twee-conclusieregel brengt mee dat in het eerste processtuk dat partijen in hoger beroep mogen nemen:
- de grieven moeten worden aangevoerd;
- nieuwe feiten moeten worden gesteld;
- de eis moet worden veranderd (of de grondslag daarvan); of
- nieuw verweer moet worden gevoerd

Twee-conclusieregel (2)

- art. 347 Rv
- zolang de rechter nog niet heeft medegedeeld binnen welke termijn hij eindvonnis zal wijzen, is de eiser bevoegd zijn eis of de gronden daarvan schriftelijk, bij conclusie of akte, te veranderen of te vermeederen.
- let op: in hoger beroep dus in tijd beperkt vanwege twee-conclusieregel!
- denk goed na of het zinvol kan zijn om eis/verzoek in hoger beroep te wijzigen. Voorbeeld: slapend dienstverband

Twee-conclusieregel (3)

- in beginsel strakke regel
- nieuwe feiten, mits niet in strijd met goede procesorde
- nieuwe grieven, mits ondubbelzinnige toestemming wederpartij
- Tip: wees alert op nieuwe stellingen en verweren ter zitting en protesteer daar zekerheidshalve tegen
- Als u inhoudelijk verweer voert tegen nieuwe grief of stelling, dan loopt u het risico dat impliciete toestemming wordt aangenomen

Twee-conclusieregel (4)

- U moet dus in uw beroepschrift of verweerschrift (dan wel in dagvaardingszaken in de memorie van grieven of memorie van antwoord) alle grieven/verweren aanvoeren
- een aanvullend beroepschrift om de zaak te redden kan niet, HR 27 april 2012, HR:2012:BV6684
- niet voor het eerst op de zitting verzoek om immateriële schadevergoeding, Hof 's-Hertogenbosch 20 september 2018 GHSHE:2018:3938

Redelijkheid en billijkheid; te laat

HR 2 oktober 2015, HR:2015:2906, Stadstoezicht

- directeur werkte gedeeltelijk en was gedeeltelijk arbeidsongeschikt. Verschil tussen salaris voor 56% arbeidsgeschiktheid + WAO en 100% fulltime salaris werd toegekend in de vorm van netto gratificatie. Claimt achteraf pensioenopbouw over gratificatie. Rechtbank wijst toe.
- Hof: naar maatstaven van red en bil onaanvaardbaar dat directeur door hanteren van netto gratificatie constructie (en die gratificatie bewust buiten het zicht van het APB te houden) een hoger salaris heeft ontvangen en daaraan een claim wegens gemist FPU en gemist pensioen kan verbinden

Redelijkheid en billijkheid; te laat

HR 2 oktober 2015, HR:2015:2906, Stadstoezicht

- Hof vervolg: “(De directeur van) Stadstoezicht heeft met zijn betoog ter gelegenheid van het pleidooi de in deze procedure ingenomen stellingen aldus verduidelijkt dat het naar maatstaven van red en bil onaanvaardbaar is (...)”
- cassatieklacht: geen verduidelijking, niet eerder in de procedure dit standpunt ingenomen. In de memorie van grieven geen beroep op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid
- HR: hof A-L heeft twee-conclusie regel miskend.

‘Fouten’ kunnen de beste overkomen

- Hof Arnhem-Leeuwarden 12-01-2018, GHARL:2018:342
- h-grond in eerste aanleg en beroepschrift
- na toezending producties ontdekt werkgever dat werknemer heimelijke opnames heeft gemaakt van gesprekken met leidinggevenden
- tijdens mondelinge behandeling in hoger beroep voegt werkgever e-grond toe: is dit op tijd?

‘Fouten’ kunnen de beste overkomen

- Hof: strijd met goede procesorde en twee-conclusieregel.
- producties zijn al op 8 december 2017 toegezonden aan de advocaat van werkgever, mondelinge behandeling was 2 weken later. Werkgever had ruimschoots gelegenheid om verzoek op die nieuwe feiten aan te passen en op voorhand aan wederpartij en hof kenbaar te maken, zodat de wederpartij zich daarop kon voorbereiden en verweren

Devolutieve werking (1)

- Negatieve zijde: rechter is gebonden aan grievenstelsel
- HR 30 november 2018, HR:2018:2222
- Wg is in hoger beroep niet opgekomen tegen de wijze van berekening van de opzegtermijn.
- dat brengt mee dat het hof daarvan niet kon afwijken, en dat daarom ook in cassatie daartegen niet kan worden opgekomen.

Devolutieve werking (2)

- Positieve zijde: als een grief slaagt, moet het hof:
- andere verweren
- onbesproken stellingen
- subsidiaire verzoeken
- andere grondslagen

van de eerste aanleg alsnog ambtshalve beoordelen.

Devolutieve werking (3)

- zie bijv. hof Arnhem-Leeuwarden, GHARL:2016:8079, ktr ontbindt op h-grond, verwerpt d, e en g
- Werknemer komt in appel tegen de ontbinding op de h-grond
- Hof komt op grond van devolutieve werking toe aan andere ontslaggrond: d-grond en beoordeelt die als eerste
- wees alert op devolutieve werking en bedenk wat er gebeurt als een grief slaagt
- bij gegrondheid van een grief moet hof niet behandelde of verworpen gronden en niet prijsgegeven stellingen (opnieuw) beoordelen
- In beroepschrift dus anticiperen op devolutieve werking van stellingen/verweren eerste aanleg

Incidenteel appel?

- Stel, werkgever verzoekt ontbinding op e en g-grond en wil geen TV betalen vanwege ernstig verwijtbaar handelen. Ktr wijst toe op e-grond en kent TV toe
- Wn komt in hoger beroep, tegen de ontbinding.
- Wanneer moet werkgever incidenteel appel instellen?
- voor *ontbinding* is dit niet nodig. Als grief werknemer tegen e-grond slaagt, moet het hof ambtshalve alsnog g-grond beoordelen: op grond van devolutieve werking alsnog de in eerste aanleg gestelde grondslagen voor de ontbinding beoordelen
- als werkgever toewijzing *transitievergoeding* wil aantasten, dan is wel incidenteel hoger beroep nodig. Die is immers “onderaan de streep” toegewezen door kantonrechter

De 5 valkuilen

- Te lange processtukken/pleitnota
- Onnodige grieven
- Onjuist petitum (vernietiging oosv, ontbinding arbeidsovereenkomst)
- Vergeten te grieven tegen vergoedingen
- Op de zitting nog nieuwe grieven/verweren aanvoeren

Vragen??

Wij zien u graag Next level procederen!

mr. M.D. Ruizeveld en mr. C.J. Frikkee
Gerechthof Den Haag